

BO.0003.....

..Tomasz Maciejowski,.....Rafał Kiercz.....
/imię i nazwisko radnego, klub radnych/

Składamy *interpelację, zapytanie* do:

/niewłaściwe skreślić/

**Prezydenta Miasta Wałbrzycha
Pana Romana Szelemeja
za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Miejskiej Wałbrzycha**

w następującej sprawie: Nadzoru i kształtowanie kosztów związanych ze stratami wody w sieci wodociągowej, związanych z nimi kosztów wieloletnich i wyjaśnień otrzymanych korespondencją z WZWiK/WPWiK.

W odpowiedzi na udzielone nam wyjaśnienia w sprawie interpelacji, chcielibyśmy wyrazić swoje głębokie zaniepokojenie stanem zarządzania zasobami wodociągowymi w naszym regionie. Analiza odpowiedzi udzielonej nam pismem z dnia 27.06.2024r. – znak EG/1892/2024, podpisanej przez Panią Agnieszkę Witkowską, Główną Księgową, wyłania wręcz karykaturalny obraz Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji (WZWiK) oraz Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji (WPWiK). Prowadzenie działalności gospodarczej - naszym zdaniem - bez liczenia się z jakąkolwiek opłacalnością finansową realizowanych działań naraża odbiorców wody na znaczące wielomilionowe i wieloletnie koszty, pokrywane z bezpośrednio budżetów domowych naszych mieszkańców.

Przed wszystkim chcielibyśmy zwrócić uwagę na następujące kwestie:

1. Systematyczny wzrost strat procentowych wody w kolejnych latach (Ad. 1) – brak skutecznych działań ograniczających te straty jest nie do zaakceptowania.
2. Brak choćby namiastki bilansowania strat wody (Ad. 5) – procesy ograniczania strat wody powinny opierać się na ekonomicznej opłacalności działań, a nie na ilorazie fizycznej wielkości strat wody. Poprawnie określone progi alarmowe muszą wynikać z opłacalności kosztowej podejmowanego wyszukiwania wycieków, a nie dowolnych matematycznych ilorazów obecnie stosowanych przez WPWiK.
3. Brak monitoringu kosztów sieci wodociągowej (Ad. 6) – nie prowadzi się żadnego bieżącego ani wieloletniego monitoringu kosztów głównych aktywów WPWiK.
4. Niezorganizowane działania (Ad. 7) – nie przedstawiono żadnych procesów ograniczania kosztów strat wody, co jest ewidentnym finansowym obowiązkiem każdego zakładu wodociągowego.
5. Brak planowania kosztowego wymiany odcinków sieci (Ad. 8 i Ad. 14) – instytucje merytoryczne same przyznają, że działają „bez zaplanowanych efektów i bez ścieżki kosztowej”, co w rezultacie prowadzi do bardzo wysokich i nieuzasadnionych wysokich kosztów np. wymiany sieci.

6. Brak planu naprawczego (Ad. 19 i Ad. 20) – wobec obecnej sytuacji (katastrofalnej pod względem finansowym i organizacyjnym) instytucje nie planują wykonania jakiegokolwiek planu naprawczego, co naraża mieszkańców na dalsze partycypowanie w wielomilionowych stratach finansowych w przyszłości.

Postulujemy, nałożyć obowiązek na WZWiK i WPWiK, aby przygotowały pełne, wieloletnie plany finansowe dotyczące całego czasu życia aktywów wodociągowych i sposobu oszczędzania oraz ograniczania kosztów (wykorzystując narzędzia, które nie są obce dla profesjonalnych dostawców wody).

W związku z powyższym, domagamy się, aby odpowiedzi na nasze kolejne zapytania w procedurze dostępu do informacji publicznej i interpelacji składanych na ręce prezydenta i kierowników dwóch wskazanych instytucji były podpisywane przez właściwe osoby – przewodniczącego rady WZWiK, prezesa WPWiK i prezydenta miasta Wałbrzycha, a nie osoby o niższym zakresie odpowiedzialności i zlokalizowane w innych instytucjach.

W niniejszym piśmie na temat braku kontroli i minimalizacji kosztów, mamy do Panów: Prezydenta Wałbrzycha, Przewodniczącego Rady WZWiK i Prezesa WPWiK następujące pytania i oczekiwania:

1. Prosimy o potwierdzenie przez prezesa WPWiK i przewodniczącego WZWiK odpowiedzi udzielonych pismem z dnia 27.06.2024 r., znak EG/1892/2024 - odpowiedzi udzielone przez osobę nieodpowiedzialną za działania operacyjne i strategiczne WPWiK/WZWiK są niewystarczające.
2. Czy nadzór właścicielski nad WPWiK domagał się prowadzenia działalności zgodnej z pełnymi kosztami całego cyklu życia aktywów wodociągowych? A może sprzeciwiał się takiej sytuacji, skoro WPWiK nie oblicza i nie minimalizuje nawet długoterminowych kosztów krańcowych?
3. Ile kosztują rocznie straty wody w sieci wodociągowej WPWiK oraz ile z tego tytułu wliczane zostało do kosztów każdego pojedynczego 1 m³ wody sprzedawanej odbiorcom w Wałbrzychu w 2023 r.?
4. W jaki sposób nad WPWiK pełniony jest nadzór właścicielski ze strony prezydenta miasta Wałbrzycha? Czy jest to na zasadzie kontroli poprzez WZWiK, w którym samorząd Wałbrzycha posiada określone udziały i czy to jest model wystarczający? Jaki procent głosów posiadają poszczególni udziałowcy? Jak to ma znaczenie, przekłada się, na możliwość kontroli kosztów WPWiK?
5. Z jakiego powodu nie stosujecie WPWiK planów kosztów całego życia dotyczących sieci wodociągowych i ujęć? Z wiedzy ogólnodostępnej wynika, że takie plany pozwalają na zaoszczędzenie 25-30% kosztów. Dlaczego nie jest to realizowane? Czy są ku temu przesłanki, dowody, analizy braku opłacalności wykorzystywania nowoczesnych narzędzi? Prosimy o przedstawienie i udowodnienie własnych narzędzi w sposób odzwierciedlający dbałość o minimalizowanie kosztów wieloletnich.
6. Z jakiego powodu WZWiK i WPWiK preferują "średniowieczne" zasady obserwacji poziomu strat wody (oparte na ilorazie strat wody), mimo zainstalowania bardzo kosztownego i nowoczesnego monitoringu umożliwiającego kontrolę kosztów?
7. Prosimy o podanie stopy zwrotu z inwestycji w monitoring 61 stref wodociągowych oraz udokumentowanie opłacalności tej inwestycji. Udokumentowanie opłacalności zakupu i eksploatacji tych urządzeń oraz podanie pełnej tabeli różnych rodzajów kosztów i przypisywanych mu oszczędności liczbowych w złotówkach, czerpanych z niego zysków (finansowych i oszczędzonych metrów sześciennych wody) w kolejnych latach eksploatacji monitoringu: 1) na etapie jego planowania, 2) po dokonaniu zakupu w trakcie eksploatacji.
8. Prosimy o podanie stopy zwrotu z inwestycji w 300 logerów oraz udokumentowanie opłacalności zakupu i eksploatacji tej inwestycji. Udokumentowanie opłacalności zakupu tych

urządzeń oraz podanie pełnej tabeli różnych towarzyszących im rodzajów kosztów (łącznie z inwestycją) i przypisywanych im oszczędności liczbowych w złotych, czerpanych z nich zysków (finansowych i oszczędzonych na ich podstawie metrów sześciennych wody) w kolejnych latach eksploatacji logerów: 1) na etapie jego planowania, 2) po dokonaniu zakupu w trakcie eksploatacji. Kiedy instytucje merytoryczne ponownie planują odnowę ich zakupu (w którym z następnych lat) i w oparciu o jakie realia opłacalności kosztowej?

9. Jaki liczbowo roczny koszt przeznaczony jest na minimalizację strat wody w sieci wodociągowej Wałbrzycha i co się na niego składa (poszczególne rodzajowo i liczbowo składniki kosztów różnych działań)?

10. W jaki sposób obliczany jest bieżący i wieloletni koszt 1 m³ traconej wody służący do minimalizowania kosztów wieloletnich?

11. W jaki sposób pompy wody sieciowej kierują się wskazaniem punktów krytycznych?

12. Czy są zamontowane zawory pływakowe na zbiornikach odcinające dopływ w przypadku podniesienia się zwierciadła wody ponad przelewy – skoro przywoływane są znaczące prace kontrolne przy przelewach?

13. Czy WZWiK i WPWiK funkcjonują ze świadomością, że nie mogą zasłaniać się spełnionymi wymaganiami PGW Wody Polskie czy wskazówkami lub dowolnymi zaleceniami izb obrachunkowych przy ewentualnym marnotrawstwie wielomilionowych kosztów wieloletnich?

14. Czy organy nadzorcze i zarządcze WZWiK i WPWiK są świadome pełnego obrazu trudnej finansowo sytuacji? Czy zamierzają lub planują podjąć jakieś w tej dziedzinie kroki naprawcze, restrukturyzacyjne?

15. Z odpowiedzi przesłanej przez WZWiK na pytanie w jaki sposób rozliczane są straty otrzymaliśmy informację, „że straty bilansowe za dany rok budżetowy pokrywane są z funduszu jednostki”. Prosimy o uzupełnienie informacji skąd pochodzą środki z tzw. „funduszu jednostki” jak on się kształtuje w bieżącym roku?

16. W odpowiedzi na pytanie dotyczące ilości m³ wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej z innych instalacji WZWiK przedstawił informację o takowej praktyce. Wobec powyższego, czy WZWiK i pan prezydent są świadomi zapisów ustawy, która wyraźnie zabrania wprowadzania wód opadowych do kanalizacji sanitarnej, wręcz nakazuje stosowanie sankcji karnych dla takiego stanu rzeczy (Art. 9.1. Zabrania się wprowadzania ścieków bytowych i ścieków przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych przeznaczonych do odprowadzania wód opadowych lub roztopowych będących skutkiem opadów atmosferycznych, a także wprowadzania tych wód opadowych i roztopowych oraz wód drenażowych do kanalizacji sanitarnej. 4a.) Karze określonej w ust. 4 podlega także ten, kto nie stosuje się do zakazów, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2.

17. Czy w związku z posiadaniem majątku w postaci sieci i urządzeń wod-kan naliczane są koszty amortyzacji? Czy środki te są przeznaczane na modernizację tych sieci i urządzeń?

18. Prosimy o informacje dotyczące awarii instalacji wodnej między ul. Wrocławską i Uczniowską, która przez wiele miesięcy roku 2023 powodowała wyciek znaczących ilości wody. Dlaczego z tak dużą opieszałością była awaria naprawiana? Czy zostały z tego tytułu wyciągnięte jakiegokolwiek wnioski na przyszłość? Jakie straty w m³ wody poniesiono? Czy instytucje odpowiedzialne za dostarczenie wody do mieszkańców stać finansowo, aby radzić sobie z podobnymi awariami wykorzystując własne, bieżące środki finansowe?

19. Ile Miasto Wałbrzych wpłaca rocznie do WZWiK? Prosimy podać dane z ostatnich 5 lat. Czy oznacza to, że jednak prezydent miasta powinien być odpowiedzialnym za funkcjonowanie WZWiK i WPWiK?

20. Czy brany jest pod uwagę model zastąpienia WZWiK/WPWiK investorem zewnętrznym i z jakimi instytucjami były lub są prowadzone rozmowy?

Informujemy, że mieszkańcy Wałbrzycha domagają się od radnych miejskich, aby w wypadku nie otrzymamy satysfakcjonujących i wyczerpujących odpowiedzi na powyższe zagadnienia (w tym

potwierdzenia przez ściśle kierownictwo WPWiK/WZWiK odpowiedzi na wspomniane w niniejszej treści wcześniejsze pismo), mając na względzie dobro samych mieszkańców, skierować sprawę do prokuratury. W kontekście zaniedbania oraz lekceważenia i powodowania znaczących szkód finansowych, co powoduje nieuzasadniony wzrost rachunków za wodę.

Tomasz Maciejowski

Rafał Kiercz

.....
/podpis radnego/

.....
/podpis radnego/